

LIETUVOS MUZIEJŲ VIRTUALIŲ PARODŲ SISTEMA (LM VPS)

<http://www.muziejai.lt/emuziejai/>

Naudojimo instrukcija

1. Norėdami pateikti informaciją apie eksponatą (-us), įsijungiame internetą ir surenkame adresą: http://www.muziejai.lt/emuziejai/Tarnyba/Muziejaus_iejimas.asp

Paspaudę „Įeiti“, ekrane pamatome registracijai skirtą lentelę:

LM • • •
ISC • • •
LIMIS

LIETUVOS MUZIEJŲ VIRTUALIOS PARODOS

Parodų medžiagos tvarkymas

Tvarko Paroda Slaptažodis

[Instrukcijos, rekomendacijos, klausimai-atsakymai >>>>](#) [Administratorius >>>>](#)

© LM ISC LIMIS Visos teisės saugomos

2. Užsiregistruojame:

2.1. Informaciniame lauke „Muziejus“ susirandame savo muziejaus pavadinimą ir pelytės rodykle spustelime ant jos.

2.2. Pasirenkame norimą virtualios parodos pavadinimą. Pasirinkę jau veikiančias parodas, muziejai, pageidaujantys joje pristatyti savo muziejaus eksponatus, laikydamiesi esamos struktūros, informacijos pateikimo tvarkos, rašybos principų, gali pildyti toliau. Muziejai, norintys, kad jiems būtų sukurtas naujas virtualios parodos pavadinimas, turi paskambinti LM ISC LIMIS telefonu (8~5) 261 9670 arba parašyti el. paštu danute@limis.lt ir nurodyti, kokią naują virtualią parodą jie planuoja sukurti, bei atsiųsti tos parodos anotaciją. Gavus laišką, anotaciją, sistemoje bus sukurta prieiga prie naujos virtualios parodos, ir parodos titulinis puslapis.

Informuojame, kad ši sistema skirta bendramuziejinėms virtualioms parodoms kurti, todėl kiekvienam muziejui atskirai to paties pavadinimo virtualios parodos nėra formuojamos.

Laukiame iš muziejų pasiūlymų, kokias visiems muziejams aktualias parodas mes kiekvienas atskirai ir bendromis jėgomis galime šiais ir vėlesniais metais kurti.

2.3. Surinkime muziejaus prisijungimo kodą (šiai Virtualių parodų sistemai galioja tie patys prisijungimo kodai, kaip ir muziejams įvedant informaciją į portalo „Lietuvos muziejai“ www.muziejai.lt „Renginių kalendorių“. Tie muziejai, kurie pamiršo prisijungimo kodą ar jo dar nebuvo gavę, turėtų susisiekti su LM ISC LIMIS. Asmenys kontaktams: Danutė Mukienė, Irena Endrijaitienė. Tel. (8~5) 261 9670, el. p. info@limis.lt.

2.4. Spustelkime rodyklę ant nuorodos „Ieiti“. Jei informaciją suvedėme teisingai, atsidarys naujas puslapis. Jame pamatysime visus informacinius laukus, kuriuos turime užpildyti apie eksponatą (rekomenduojame šią informaciją pasirengti iš anksto ar bent savo darbo vietoje turėti gautų eksponatų registracijos, eksponatų inventorines knygas, katalogus, kuriuose pateikta svarbiausia informacija apie tekstus. Rekomenduojama, kad į sistemą įvestą informaciją perskaitytų ir ją suredaguotų redaktorius.

3. Informacijos pateikimas:

Virtualios parodos „Lietuvių liaudies menas“ medžiagos tvarkymas. Eksponato registracija

Eksponuoja ar saugo

Pirminės apskaitos numeris

Inventorinis numeris

Skaitmen. vaizdo inv. nr.

Pavadinimas

Tipas

Autoriaus pavardė

Autoriaus vardas

Autoriaus vardas originalo kalba

Autoriaus pavardė originalo kalba

Jeif autorius nežinomas

Gamintojas

Sukūrimo data, periodas

Sukūrimo amžius (nuo-iki) - ()

Sukūrimo vieta, regionas

Mokykla

Radimvietė

Medžiaga

Technika

Matmenys

Komplektiškumas

Siužetas

Išsamus aprašymas

Išsamus aprašymas

Būklė

Fotodokumento invent. numeris

Kita informacija

Autoriaus turinės teisės

Aprašymo autorius

Aprašymo data

Skaitmen. vaizdo autorius

Failas su pirmu vaizdu

Failas su pirmu vaizdeliu

Failas su pirmu vaizduku

Vaizdo aprašas

Informaciją įvedė

Keletas pastabų apie informacijos pateikimą:

3.1. Kurdami virtualią parodą, pagal galimybes užpildome visus informacinius laukus. Jei pirmajame etape turite tik dalį informacijos, kurią reikia įvesti į sistemą apie eksponatą, įveskite tik ją. Vėliau, surinkus apie eksponatą daugiau žinių, Jūs šią informaciją galėsite papildyti. Bet kuriuo atveju reikia žinoti, kad į sistemą įvesta informacija tada, kai Jūs paspaudžiate lentelės apačioje esančią nuorodą „Registruoti“, iš karto tampa matoma internete. Todėl, įvedant informaciją į sistemą, būtina dirbti atidžiai ir vengti loginių bei rašybos klaidų. Šioje informacinėje sistemoje, kaip ir portale www.muzejai.lt, prašytume laikytis rašybos taisyklių, kurios pateiktos LM ISC LIMIS 2009 m. išspausdintoje ir muziejuose išplatintoje knygutėje „Muziejinių vertybių skaitmeninimas (leidinio skaitmeninę versiją internete galite rasti adresu http://www.emuziejai.lt/skaitmeninimas/files/metodinis_leidiny_s_internetui.pdf).

Kai kuriuose VPIS informaciniuose laukeliuose (pvz., „Tipas“, „Amžius, periodas“, „Būklė“) turite galimybę iš kontroliuojamo sąrašo pasirinkti reikiamą terminą, datą ir kt. Naudokitės tuo. Jei trūksta kokio pasirinkimo, parašykite, paskambinkite, praneškite, Jei Jūsų pasiūlymas, prašymas bus pagrįstas, turint galimybes bus papildomai suprogramuota reikalinga funkcija.

Informacinius laukus prašytume pradėti pildyti iš pradžių išanalizavus, kaip duomenys pateikti jau veikiančiose LM VPS virtualiose parodose, pvz., „Lietuvių liaudies menas“ (prieiga internete – <http://www.muzejai.lt/emuziejai/>). Šios parodos katalogo adresas internete – <http://www.muzejai.lt/emuziejai/Katalogas.asp?paroda=2&kdr=1&eksponatas=1>.

3.2. Ekspionato pirminės apskaitos numeris šioje sistemoje neskelbiamas, tačiau jam skirtą informacinį lauką prašytume užpildyti (tai turėtų muziejų darbuotojus skatinti iš dalies inventorizuoti pradedamus skaitmeninti eksponatus – pasižiūrėti, ar teisingai suregistruoti eksponatai pirminės apskaitos, inventorinėse knygose ir kt.).

3.3. Skaitmeninio vaizdo inventorinis numeris yra skaitmeninio vaizdo originalaus ar išvestinio vaizdo bylos (failo), kuris saugomas (archyvuojamas) muziejuje, numeris. Siūlytume jį nurodyti kartu su plėtiniais – *.tif, *.jpg, kt.

3.4. Laukelyje „Autorius“ viršutinėje eilutėje yra rašoma eksponato autoriaus pavardė (-ės), slapyvardis, vidurinėje – vardas (-ai), apatinėje – papildoma informacija apie autorių (jei tai yra reikalinga).

Moterų pavardžių rašymas: (viršutinė eilutė): Žymantienė; trumpas brūkšnys; Beniuševičiūtė; trumpas brūkšnys; Žemaitė. Jei žinoma tik viena pavardė ir nėra slapyvardžio, rašoma tik viena pavardė.

Antroje eilutėje – Julija. Jei yra du vardai, tarp jų brūkšnelis nerašomas.

3.5. Laukelis „Mokykla“. Daugelyje užsienio šalių muziejų informacinėse sistemose informacija apie meno mokyklas nėra pateikiama. Atsižvelgus į Lietuvoje susiklosčiusias muziejinio darbo tradicijas, šis laukelis LM VPS sukurtas. Jį siūlome pildyti tik tada, kai tikrai žinoma, kokiai mokyklai vienas ar kitas eksponatas (šiuo atveju – kūrinys) priklauso, pvz., Vilniaus meno mokyklai.

3.6. Informacija į laukelį „Radimvietė“ įvedama tik apie archeologinius radinius, zoologinius, geologinius eksponatus.

3.7. Pildant laukelius „Medžiaga“ ir „Technika“ prašytume laikytis nuoseklumo: pirma turi eiti svarbiausia informacija, tada – mažiau reikšminga, pvz.: MEDŽIAGA: medis, skarda, dažai; TECHNIKA: drožyba, skardinimas, karpymas, polichrominis / daugiaspalvis dažymas ir t. t. Šiuose informaciniuose laukuose, kaip ir kai kuriuose kituose, nereikėtų užmiršti nurodyti ir tarmiškus, viename ar kitame regione naudojamus terminus.

Šiuo metu LM ISC LIMIS rengiami eksponatų medžiagų ir technikų klasifikatoriai.

Jei įvedant informaciją iškiltų klausimų šiais ir kitais klausimais, skambinkite, bandysime atsakyti į Jums kylančius klausimus.

3.8. Laukelyje „Komplektiškumas“ paeiliui nurodykite tuos eksponatų inventorinius numerius, kurie sudaro komplektą. Tais atvejais, kai skaitmeniniame vaizde rodomas komplektas, kuris sudarytas iš atskirų eksponatų, (pvz. tautinių rūbų komplektas, sudarytas iš muziejuje saugomų atskirų konkrečiam kraštui priskiriamų tautinio kostiumo dalių), laukelyje „Komplektiškumas“ siūlome taip pat nurodyti visas tokio kostiumo sudėtinės dalis, kurios užfiksuotos skaitmeniniame vaizde. Išsamesnė informacija apie tai, kaip tas kostiumas sudarytas, turėtų būti pateikta informaciniame lauke „Išsamus aprašymas“.

3.9. Laukelis „Siužetas“ itin aktualus tiems, kas įvedinės informaciją apie dailės kūrinius (tapybos, grafikos bei skulptūras).

3.10. Išsamiam eksponato apraše muziejininkai dažniausiai pateikia eksponatą identifikuojantį aprašą. Nesiūlome atsisakyti šios tradicijos, tačiau rekomenduojame šiame lauke daugiau dėmesio skirti eksponato istorinėms sukūrimo aplinkybėms, eksponato unikalumui, muziejinei reikšmei, jo įsigijimo istorijai ir t. t.

3.11. Lauke „Būklė“ pateikta keletas pasirinkimų. Prašytume pasirinkti vieną iš jų. Jei manote, kad jų turėtų būti daugiau, siūlykite, kokius terminus reikia įrašyti papildomai.

3.12. Laukas „Fotodokumento inventorinis numeris“ turėtų būti pildomas tada, kai muziejuje kartu su eksponatu yra saugoma ir jo nuotrauka / negatyvas / pozityvas, kai fotodokumentas turi savo atskirą pirminės apskaitos, inventorinį numerį.

3.13. Lauke „Kita informacija“ galima pateikti kitą svarbią informaciją apie eksponatą, jo tyrinėtojus, nurodyti publikacijas, susijusias su šiuo eksponatu, parodas, ekspozicijas, kuriose jis buvo eksponuojamas ir kt.

3.14. Lauke „Aprašymo autorius“ nurodoma eksponato tyrinėtojo, kuris surinko, parengė informaciją apie eksponatą, vardas ir pavardė, o lauke „Informaciją įvedė“ – asmens, kuris įvedė duomenis į sistemą, vardas ir pavardė. Jei vienu ir kitu atveju tai yra tas pats žmogus, ir viename, ir kitame lauke reikia nurodyti to paties asmens vardą ir pavardę.

3.15. Aprašymo data ir informacijos įvedimo data pirmajame informacijos pateikimo etape turėtų sutapti. Vėliau, jei informacija apie konkretų eksponatą bus koreguojama, informacijos įvedimo datą reikėtų pakeisti – nurodyti tos dienos, kurią informacija buvo pakoreguota, datą.

3.16. Lauke „Autoriaus turtinės teisės“ būtina nurodyti, kas yra eksponato turtinių teisių savininkas. Jei muziejus yra perėmęs autoriaus turtines teises, reikia nurodyti muziejaus pavadinimą, o jei yra kitaip (eksponatas yra perduotas muziejui tik saugoti ir eksponuoti muziejaus patalpose), būtina nurodyti eksponato autoriaus ar jo turtinių teisių paveldėtojo vardą ir pavardę.

3.17. Lauke „Skaitmeninio vaizdo autorius“ turi būti nurodytas fotografo, sukūrusio skaitmeninį vaizdą, kuris skelbiamas virtualioje parodoje, vardas ir pavardė, o jei reikia, ir slapyvardis. Jei eksponatas skenuotas skeneriu, skaitmeninio vaizdo autoriaus vardo ir pavardės nurodyti nereikia, tačiau, jei skenuotojas nuotrauką yra retušavęs, jo vardą ir pavardę rekomenduojama nurodyti.

3.18. Sistemoje, priklausomai nuo to, koks yra eksponatas, galima prisegti nuo 1 iki 40 vaizdų komplektų. Kiekvienam vaizdai iš anksto pasirengiama po mažą, vidutinį ir didelį vaizdą:

a) mažo vaizdo plotis arba aukštis (priklausomai nuo to, vaizdas yra horizontalus ar vertikalus) – 100 pikselių;

b) vidutinio vaizdo plotis arba aukštis (priklausomai nuo to, vaizdas yra horizontalus ar vertikalus) – 200 pikselių;

b) didelio vaizdo plotis arba aukštis (priklausomai nuo to, vaizdas yra horizontalus ar vertikalus) – 800 pikselių.

Pastaba: jei muziejus turi mažesnę negu 800 pikselių (ilgio arba pločio) vaizdą ir neturi galimybės kuriant virtualią parodą susikurti 800 pikselių dydžio vaizdo, galima naudoti ir mažesnę, bet jo dydis turėtų būti bent 500–600 pikselių (aukštis arba plotis).

Kiti skaitmeninių vaizdų parametrai (tiek mažų, tiek ir didelių skaitmeninių vaizdų): RGB, 72 pikseliai į colį, JPG, nekompresuoti (kompresuoti / suspausti tiek, kad ekrane nebūtų matomi pasikeitimai, rekomenduojame tik didelius vaizdus – 800 pikselių aukščio arba pločio).

Prieš prisegant vaizdus sistemoje, rekomenduojame patikrinti, ar nepamiršote skaitmeninio vaizdo (-ų) pavadinimų, ir tik tada pelės rodykle spustelkite nuorodą „Browse“, kompiuteryje specialiai savo kuriamai virtualiai parodai sukurtame kataloge susirandate reikiamo didžiojo skaitmeninio vaizdo bylą (failą) ir ją prisegate, spustelję nuorodą „Open“. Vėliau tokiu pat būdu prisekite atitinkamą vidutinį ir mažą to paties eksponato skaitmeninės nuotraukos vaizdą.

Jei Jūs įvedate duomenis apie skulptūrą, dvipuses vėliavas ar kitus eksponatus, kurių skirtingų pusių vaizdas yra nevienodas, siūlome įvesti po keletą vaizdų (kiekvieno iš jų – didelį, vidutinį ir mažą).

3.19. Užbaigę darbą, peržiūrėkite įvestą informaciją, pakoreguokite įrašus ir, kai jau esate įsitikinę, kad viskas tinkamai atlikta, paspauskite nuorodą „Registruoti“.

3.20. Dienos darbo rezultatus rekomenduojame peržiūrėti ir internete. Jei išsiaiškinate, kad palikta klaidų, prašytume operatyviai jas pašalinti. Koregavimai, kaip minėjome, bus galimi ir tuo atveju, jei, laikui einant, Jūs sužinosite naujos informacijos apie eksponatus ir norėsite informaciją apraše papildyti / atnaujinti.

Jei atsiranda poreikis eksponato aprašą taisyti, pakoreguoti, peržiūrėti ar ištrinti, eksponatų administraciniame lange yra galimybė tai daryti. 3 paveiksle 2 numeriu pažymėtas eksponatų lentelės kolonėlė „Veiksmai“. Jame yra 4 galimi veiksmai: „Peržiūrėti įrašą“ (🔍), „Redaguoti įrašą“ (✎), „XML failas“ (📄) ir „Panaikinti įrašą“ (✖). Pasirinkus „Peržiūrėti įrašą“ sistema parodys kaip įrašas atrodo internete. Pasirinkus „Redaguoti įrašą“ atsidaro naujas langas su tokiais pat informacijos pildymo laukais, kaip ir pildant duomenis apie naują eksponatą. Pasirinkus „Panaikinti įrašą“ sistema leidžia ištrinti pasirinktą įrašą. „XML failas“ dėka galima gauti informaciją apie įrašą XML formatu.

Parodoje pateikiamus eksponatus lengvai galima susirasti naudojant paiešką. Eksponatus galima ieškoti pagal pavadinimą, inventoriinį numerį, eksponato tipą (žiūrėti 3 paveikslą 1 raudonas numeris).

Vienu paspaudimu galima pasižiūrėti kaip paroda atrodo internete (🔍) arba pridėti naują eksponatą (+) (žiūrėti 3 paveikslą 3 raudonas numeris)





LIETUVOS MUZIEJŲ VIRTUALIOS PARODOS

Parodų medžiagos tvarkymas. Paroda „Lietuvių liaudies menas“. Tvarko Lietuvos dailės muziejus.

Parodos eksponatai.

Paieška. Pavadinimas Inv. nr. Tipas

Veiksmai su paroda: + 🔍 3 XML: 

Eksponatų skaičius: 1105

Nr.	Pavadinimas	Inv. nr.	Tipas	Autorius	Pav.	Veiksmai
18	Verpstė (verpstis)	LDM LM 1089	Medžio dirbiny	Nežinomas XIX a. lietuvių liaudies meistras	1	   ✖ 2
19	Verpstė	LDM LM 687	Medžio dirbiny	Nežinomas XIX a. pab. lietuvių liaudies meistras	1	   ✖
23	Verpstė	LDM LM 383	Medžio dirbiny	Nežinomas XIX a. II p. lietuvių liaudies meistras	1	   ✖
25	Verpstė (verpstis)	LDM LM 1090	Medžio dirbiny	Justinas Zabulis	1	   ✖
27	Verpstė	LDM LM 1271	Medžio dirbiny	Nežinomas XIX a. I p. lietuvių liaudies meistras	1	   ✖
29	Prieverpstė (prievertė) su smeigtuku	LDM LM 1101/1	Medžio dirbiny	Juozas Mažvydas	1	   ✖
30	Prieverpstė (prievertė)	LDM LM 1151	Medžio dirbiny	Leonas Pilelis	1	   ✖
31	Prieverpstė	LDM LM 262	Medžio dirbiny	Nežinomas XIX a. II p. –XX a. I p. lietuvių liaudies meistras	1	   ✖
32	Prieverpstė (kalvarato lentelė)	LDM LM 1142	Medžio dirbiny	Žukauskas	1	   ✖
33	Prieverpstė (verpimo lentelė)	LDM LM 1133	Medžio dirbiny	Stasys Labanauskis	1	   ✖
35	Prieverpstė (ratinio lentelė)	LDM LM 3371	Medžio dirbiny	Nežinomas XIX a. pab. lietuvių liaudies meistras	1	   ✖
36	Prieverpstė (ratinio lentelė)	LDM LM 1909	Medžio dirbiny	Stasys Šilkinis	1	   ✖

Pav. 3

4. Kitos pastabos:

4.1. Į virtualią parodą įvedamos informacijos kiekis neribojamas. Pageidaujama, kad muziejus, inicijuojantis naują parodą, garantuotų, jog joje bus pristatoma ne mažiau kaip 50–100 eksponatų.

4.2. Virtualioje parodoje greta įrašų apie eksponatą privalu pateikti ir jo skaitmeninį (-ius) vaizdą (-us).

4.3. Konkretaus muziejaus informaciją į sistemą įvesti ir ją koreguoti gali tik jis pats, žinodamas savo prisijungimo prie sistemos kodą. Koreguoti informaciją gali ir LM ISC LIMIS paskirti sistemos administratoriai (jie apie atliktus taisymus informuoja parodą kuriančius muziejus arba, pastebėję eksponatų aprašuose, prisegamose bylose klaidų, pateikia muziejams pastabas, ką būtina pakoreguoti). Užmiršus prisijungimo prie sistemos kodą, reikia šioje instrukcijoje nurodytu telefonu arba el. paštu kreiptis į LM ISC LIMIS.

4.4. Ši LM VPS yra sukurta naudojant LM ISC LIMIS vidinius resursus. Iš pradžių sistemai buvo keliami minimalūs reikalavimai – sukurti darbo įrankį, kuriuo naudodamiesi muziejai nesunkiai galėtų pradėti bandyti skaitmeninti savo muziejų eksponatus ir teikti informaciją visuomenei apie juos. Šios sistemos pagalba jau turime galimybę teikti duomenis ir į Europos kultūros paveldo portalą EUROPEANĄ www.europeana.eu. Taigi muziejai, kurie kurs virtualias parodas naudodamiesi šia sistema, kartu įsijungs ir į EUROPEANĄ.

4.5. Kasmet LM VPS yra šiek tiek patobulinama. Vykstant šiems darbams, tai, kas į sistemą yra įvesta iki jos koregavimo nedingsta.

4.6. 2012 m. Lietuvos muziejuose bus pradėta diegti Lietuvos integrali muziejų informacinė sistema. Virtualių parodų sistema (LM PVS) neprilygsta jai ir nepretenduoja jai prilygti – šių sistemų paskirtis ir funkcijos daug kuo skirsis. Tuo pačiu LM VPS – geras įrankis, padedantis visuomenei pristatyti muziejuose saugomas unikalias, įdomias eksponatų kolekcijas. Naudokimės ja!